

kommunalvalg. Det er selvfølgelig en vigtig manifestation af det repræsentative demokrati, men demokratiet i vort samfund har langt dybere rødder end det.

Man kunne sige, at demokrati er et sindelag, en livsindstilling, som gerne skulle afspejle sig på alle områder i vort samfund. Derfor skal den demokratiske livsindstilling først udvikles og siden plejes livet igennem. Demokrati kan ikke arves. Hvert menneske og hvert slægtled skal arbejde for det og udvikle det.

Denne indledning for at illustrere, hvorfor vi i Det Radikale Venstre finder det så vigtigt at sikre et repræsentativt demokrati i uddannelsessystemet. Uddannelsessystemet er jo et oplagt sted at gøre sig sine første erfaringer med demokrati og demokratiske principper. Ved at give elever og studerende medindflydelse og ansvar bliver de tidligt fortrolige med den demokratiske kultur og det demokratiske ansvar. Det er en god investering i udvikling af fremtidige demokratiske borgere.

I bølgen efter ungdomsoprøret i 1968 skete der en del ændringer af uddannelsessystemet, som gav mere medindflydelse til eleverne, de studerende og underviserne. Og selv om der siden er sket gradvise ændringer, er der store forskelle på det repræsentative demokratis vilkår på uddannelsesinstitutionerne.

Disse forskelle i styringsreglerne kan synes tilfældige og uforståelige for de unge, når de skifter fra en institution til en anden. Derfor er det oplagt med en overordnet strategi for hele områdets demokratiske opbygning. Det vil give større overblik for de unge og gøre det lettere at forstå demokratiets opbygning og konsekvenser – alt sammen noget, som, tror jeg, vil give dem mere appetit på at tage aktiv del i det repræsentative demokrati, så vi frem for alt kan komme ligegyldigheden til livs.

På nogle uddannelsesområder har vi indtil nu forsømt at sikre eleverne medindflydelse, f.eks. på nogle af erhvervsuddannelserne. Det skal der rettes op på, ikke mindst set i lyset af den konkurrencesituation, der er mellem de gymnasiale uddannelser og erhvervsskolerne.

For Det Radikale Venstre har det endvidere været afgørende at sikre de universitetsstuderende større indflydelse, bl.a. således at studienævnes formands- eller næstformandspost nu skal besættes med en studerende.

Opdragelsen til demokrati gøres selvfølgelig ikke alene ved at give eleverne gode muligheder for at tage del i det repræsentative demo-

krati. Det er også helt afgørende, at undervisningsformen på uddannelsesinstitutionerne er demokratisk, at eleverne har ansvar for egen læring.

Den seneste UTA-rapport fra Udviklingscentret for Folkeoplysning og Voksenundervisning viser, at de unge generelt mener, at de har for lidt indflydelse på undervisningens tilrettelæggelse. Og det gælder, uanset om man går på gymnasiet eller på en erhvervsskole. Det må mane til eftertanke i en tid, hvor vi i øvrigt gør meget ud af at understrege nødvendigheden af at tage ansvar for egen læring ud fra den betragtning, at hvis eleverne ikke selv føler sig ansvarlige, lærer de heller ikke nok.

Derfor drejer demokrati i uddannelsessystemet sig også om demokrati i undervisningen, og man kunne spørge, om uddannelsessystemet er ordentligt klædt på til og parat til at tage eleverne med i den del.

Det Radikale Venstre hilser undervisningsministerens redegørelse velkommen. Det er et flot stykke arbejde. Målsætningerne kan vi fuldt ud tilslutte os. Det er vor vurdering, at de 11 grundregler og de 5 særlige regler for universiteterne bliver et vigtigt redskab i realiseringen af målsætningen om at få især de unge til at tage aktiv del i demokratiet.

Redegørelsen ligger i øvrigt i smuk forlængelse af regeringens ungdomspolitik, fremlagt i 1997.

Jan Kørpe Christensen (FP):

Der er i dag store forskelle på det repræsentative demokrati inden for de forskellige uddannelsesområder. Forskellene har ofte en tilfældig karakter og skaber måske irritation og frustration, når studerende og elever sammenligner uddannelsesinstitutioner eller skifter fra en uddannelsesinstitution til en anden.

Hele essensen af den redegørelse, som vi her debatterer i dag, er, at man har en overordnet ramme, vil jeg kalde det. Formålet er at ansvarliggøre elevens og studerendes medindflydelse overalt i uddannelsessystemet.

Dernæst har vi så de overordnede råd, altså etablering af et overordnet uddannelsesråd for alle uddannelser. Rådene skal være rådgivende. Til sidst står der, at elever og studerende skal have plads i disse råd og udvalg, og disse repræsentanter skal være valgt af eleverne, altså de studerende.

Når vi ser på institutionernes ledelse, kan vi se i redegørelsen, at elever og studerende skal